

Zaključek: Faktor pokrivanja potreb zahtevane delovne sile ni izpolnjen. V strukturi novih zaposlitev se premočno večja delež nepričuenih, manjša pa delež drugih strokovnejših profilov. To samo potrjuje, že preje navedena dejstva, da ni samo akumulacija podlaga reprodukcijske sposobnosti, ampak tudi delovna sila.

5. ZAKLJUČEK

Prikazani podatki o gospodarskem razvoju občine Ljubljana Šiška v letu 1978, ki pomenijo tudi ugotovitve, kako smo se približali družbenemu planu za leto 1978, kakor tudi prikazana metodologija za izračun realnih kazalcev, ki ni povsod enako uporabljena, enako pa tudi ni (po metodologiji zajemanja SDK) za primerjavo vzeto realno število organizacij združenega dela, (po zajetju iz zaključnih računov kaže analiza za Ljubljana-Siška, ki jo je sestavil komite za družbeno planiranje, postavke celotnega prihodka 22.230.588.000 din, po metodologiji SDK pa isti podatek izkazuje 21.979.896.000 din ali 250.692.000 din manj, za leto 1977 znaša ta razlika 44.842.000 din manj, kar že kaže na neusklajenost zajemanja OZD), kaže na udeležbo občine v širšem jugoslovanskem prostoru. Vendar bi kljub temu lahko prikazali realizacijo nekaterih kazalcev v širšem prostoru, vendar v indeksnih merilih:

kazalec	občina Šiška	mesto Ljubljana	SR Slovenija	Jugoslavija
INDEKSI, DOSEŽENI V LETU 1978				
celotni prihodek	119,4	121,0	123	123
dohodek	134,0	132,0	139	136
čisti dohodek	129,0	129,0	130	125
družbeni proizvod	108,9	106,0	135	134
produktivnost	105,6	103,4	—	—
zaposlenost	103,3	103,3	104	—
izguba	348,0	78,0	80	97

za občino Ljubljana Šiška ter mesto Ljubljana izračunan realni družbeni proizvod, enako tudi produktivnost

Viri zajemanja:

SO Ljubljana Šiška: Analiza komiteja za družbeno planiranje o uresničevanju plana za leto 1978

mesto Ljubljana: Analiza poslovanja gospodarstva za leto 1978 (ZDR Ljubljana)

SR Slovenija: SDK – Analiza zaključnih računov OZD v letu 1978 za gospodarstvo za občino Ljubljana Šiška (stran 8)

SFR Jugoslavija: Zavod SRS za družbeni plan

Prvi podatki o poslovnih rezultatih v SR Sloveniji in SFR Jugoslaviji. (Nekaterih kazalcev zaradi nedosegljivosti nismo mogli prikazati).

UGOTOVITVE IZVRŠNEGA SVETA K DODATNI ANALIZI

Izvršni svet je na svoji 62. seji dne 7. maja 1979 razpravljao o dodatni analizi nekaterih kazalcev in potrdil metodologijo prikazovanja realnega družbenega produkta in produktivnosti in pri tem ugotovil, da realne stopnje rasti družbenega produkta ter produktivnosti, če jih primerjamo z mestom Ljubljano, republiko Slovenijo oziroma Jugoslavijo kažejo sicer pozitivne usmeritve razvoja gospodarstva, da pa se znotraj teh relativnih odnosov kažejo nekatera odstopanja, kot so neadekvatno zaposlovanje po kvalifikacijskih zahtevah, ki onemogočajo normalne tokove ustvarjanja reproduktivne sposobnosti gospodarstva. Izvršni svet meni, da ni zaskrbljenosti glede gospodarskega razvoja tudi v prihodnje, če jih gledamo skozi prizmo relativnih meril. Ker pa dodatna analiza opozarja, da je produktivnost ena od izpeljank reprodukcijske sposobnosti, le-ta pa za svojo večjo realizacijo ustvarjene vrednosti zahteva adekvatno vlaganja materialnih in subjektivnih faktorjev, potem to pomeni, da reprodukcijske sposobnosti ne moremo prepustiti stihijskemu razvoju, ampak moramo na ta razvoj vplivati s preventivnimi ukrepi, kot je to ugotovil izvršni svet s svojimi stališči na seji dne 23. 4. 1979. V tem pogledu se tudi stališča izvršnega sveta do poročila o uresničevanju družbenega plana za leto 1978, kakor tudi do dodatne analize k temu poročilu, ne menjajo.

Izvršni svet

Na podlagi 147. člena ustave SR Slovenije ter upoštevajoč 4., 9., 10., 11. in 19. člen Družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske gradnje (Uradni list SFRJ, štev. 52/76) odnosno 17. člen Družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi v SR Sloveniji (Uradni list SRS, štev. 8/78) sklenejo podpisani udeleženci

ZVEZA STANOVANJSKIH SKUPNOSTI SLOVENIJE
GOSPODARSKA ZBORNICA SR SLOVENIJE
IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE SR SLOVENIJE
REPUBLIŠKI SVET ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE
RAZISKOVALNA SKUPNOST SR SLOVENIJE
ZVEZA KOMUNALNIH SKUPNOSTI SLOVENIJE
ZDRUŽENJE TOZD GRADBENIŠTVA IN IGM
TEMELJNE BANKE
SKUPŠČINE OBČIN V SR SLOVENIJI

Družbeni dogovor

O RACIONALIZACIJI STANOVANJSKE GRADITVE V SR SLOVENIJI

(v nadaljnjem besedilu: družbeni dogovor)

1. člen

Udeleženci družbenega dogovora ugotavljamo, da predstavlja racionalizacija v stanovanjski graditvi osnovni pogoj za relativno znižanje in postopno stabilizacijo cen stanovanj.

Racionalizacija v smislu družbenega dogovora pomeni ustvarjanje pogojev za zmanjševanje stroškov gradnje in uporabe stanovanj ter naselij ob njihovi nezmanjšani uporabi vrednosti (kvaliteta, funkcionalnost, humanost) v okviru dogovorjenih standardov.

2. člen

Namen družbenega dogovora je zagotoviti:

- realizacijo srednjeročnih planov stanovanjske graditve na optimalen način,
- postopno izboljšanje pogojev gospodarjenja v stanovanjskem gospodarstvu,
- intenziviranje proizvodnje oziroma gradnje stanovanj.

3. člen

Udeleženci se zavezujejo, da bodo določila tega dogovora, skladno s svojimi pristojnostmi in nalogami, uresničevali na področju stanovanjske graditve v SR Sloveniji.

Z družbenim dogovorom se določajo:

- načela in naloge za izvajanje racionalizacije v stanovanjski graditvi,
- sistem, organizacija in način dogovarjanja o racionalizaciji,
- neposredne obveznosti udeležencev.

4. člen

Udeleženci družbenega dogovora soglašajo, da so dejavniki stanovanjske graditve, ki s samoupravnimi sporazumi opredelijo kratkoročne in srednjeročne programe racionalizacij ter skrbijo za njihovo uresničevanje, ti:

- samoupravne stanovanjske skupnosti,
- samoupravne komunalne skupnosti,
- samoupravne skupnosti za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči,
- izvršni sveti skupščin občin,
- občinski sindikalni sveti, Zveza sindikatov Slovenije,
- organizacije, ki opravljajo urbanistično planiranje,
- organizacije, ki opravljajo gradbeno projektiranje,
- organizacije, ki pripravljajo in urejajo stavbna zemljišča,
- komunalne organizacije združenega dela,

- proizvajalci stanovanj,
- izvajalci obrtniških in instalacijskih del,
- proizvajalci gradbenih materialov, elementov za gradnjo in opremo stanovanj,
- temeljne banke,
- organizacije, ki kreditirajo izvedbo del odnosno nakup stanovanj,
- organizacije za vzdrževanje stanovanjskih hiš,
- organizacije potrošnikov,
- stanovanjske zadrage in druge samoupravne interesne skupnosti, organi in organizacije, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj in naselij.

5. člen

Udeleženci družbenega dogovora bodo pri izvajanju svojih nalog o racionalizaciji skrbeli, da bodo dejavniki iz prejšnjega člena upoštevali naslednja načela:

- celotna (kompleksna) racionalizacija vključuje vse možne racionalizacijske ukrepe pri pripravi in izgradnji naselij, pri celotnem proizvodnem procesu, zajema vse faze in vse nivoje odločanja ter poleg neposrednih tudi vse posredne racionalizacije,
- vsak dejavnik je zavezan zagotavljati izvajanje dogovorjenih racionalizacijskih ukrepov,
- temeljna naloga neproizvodnih dejavnikov (občin, stanovanjskih in komunalnih skupnosti, bank i.dr.) v procesu racionalizacije je, da zagotovijo dogovorjene ugodne pogoje gradnje (plan, serija, kontinuiteta, financiranje),
- naloga proizvodnih dejavnikov pa je, da te pogoje izkoristijo na najboljši možni način.

6. člen

Udeleženci družbenega dogovora so sporazumni, da je medsebojna dohodkovna povezanost dejavnikov iz 4. člena tega dogovora izhodišče za razvoj ekonomskih odnosov pri dogovarjanju o racionalizaciji in da je pri tem potrebno upoštevati:

- odvisnost cene od dogovorjenih in doseženih pogojev graditve ter vzorčno povezavo med učinkom racionalizacijskega ukrepa in cene,
- objektiviziran ekonomski položaj vseh dejavnikov, kar je potrebno zagotoviti z opredelitvijo družbenih kriterijev in meril za celoten proces priprave in graditve.

Praviloma se lahko ekonomsko vrednotijo oziroma upoštevajo v ceni le tisti racionalizacijski ukrepi, ki so skladno s kratkoročnimi in srednjeročnimi programi vključeni v urbaniščno, investicijsko, projektno, tehnološko-tehnično in organizacijsko dokumentacijo.

7. člen

Temeljna naloga sistema družbenega dogovarjanja o racionalizaciji stanovanjske gradnje je, da zagotovi intenziven, stalen proces racionalizacije. Ta proces terja trajno aktivnost vseh udeležencev in dejavnikov pri iskanju in pripravi optimalnih rešitev, izmenjavi in posredovanju izkušenj ter neposredni uporabi racionalizacijskih ukrepov pri pripravi in gradnji stanovanjskih hiš in naselij.

Pogoj za uspešno realizacijo te naloge je, da mora biti neprekinjen proces racionalizacije skrbno programiran. V ta namen služi izdelava srednjeročnega in kratkoročnih programov racionalizacije.

8. člen

Kot izhodišča za srednjeročni program racionalizacij upoštevajo udeleženci:

- srednjeročni program stanovanjske gradnje,
- resolucijo o temeljih srednjeročnega plana družbenega razvoja SRS,
- ostale razvojne smernice,
- določila Družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske gradnje na nivoju federacije (Uradni list SFRJ, 52/76),
- določila Družbenega dogovora o elementih stanovanjske politike v SFRJ.

Na podlagi teh izhodišč ter konkretnih pogojev oziroma stanja opredelijo udeleženci naslednje temeljne racionalizacij-

ske naloge za bodoče srednjeročno obdobje:

- izpolnitev sistema financiranja oziroma njegovo prilagoditev potrebam družbeno usmerjene gradnje,
 - izpolnitev tehnične regulative, njeno prilagoditev pogojem in zahtevam industrializirane gradnje,
 - poenotenje in poenostavitev postopkov za izdajo soglasij in dovoljenj za gradnjo s tem, da se upošteva gradnja naselja kot enotna investicija,
 - razvoj kvalitetnega sistema planiranja stanovanjske gradnje, ki mora zajeti celoten proces priprave, gradnje in uporabe objektov ter vse nivoje odločanja,
 - uveljavitev sistema družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja, ki mora zagotoviti razvoj dolgoročnih ekonomskih odnosov na osnovah skupnega prihodka,
 - razvoj visoko produktivnih sistemov gradnje, pri čemer je prioriteta na industrializaciji finalnih del in instalacij,
 - organiziranje plansko razvojne skupnosti za gradbeništvo, katere osnovna naloga je usklajevanja industrijskega razvoja celotne visoke gradnje,
 - pospeševanje razvoja organizacij združenega dela v smeri vertikalne racionalne notranje delitve dela, specializacije ter razvoja dohodkovnih odnosov,
 - postopen prehod k splošni uporabi metode integralnega projektiranja s programiranjem stroškov in ekonomskim usmerjanjem procesa; selektivno vrednotenje projektov in določanje njihove vrednosti po stopnji racionalnosti; obvezna uporaba tipiziranih elementov ter dogovorjenega standarda objekta in naselja,
 - zagotovitev smotrne priprave organizacije delovišč, predhodne komunalne ureditve, uporabe metode mrežnega planiranja, paralelnosti del in sodobne organizacije delovnega procesa,
 - organiziranje strokovnih služb, ki so pomembne za racionalizacijo v širših okvirih (tipizacija, planiranje, informatika, indeks cen),
 - usmerjanje raziskovalnega dela na težiščne probleme racionalizacije na podlagi raziskovalnih projektov; integracija raziskovalnih kapacitet, dolgoročni angažmaji z raziskovalnimi organizacijami,
 - trajna koordinacija dela dejavnikov na nivoju občine, mesta in republike,
 - prilagoditev programov dopolnilnega izobraževanja potrebam delitve dela v proizvodnji (specializacije) in pospeševanja racionalizacije,
 - sistematično zbiranje in analiziranje povratnih izkušenj, njihovo posredovanje in uporaba.
- Tako osnovan srednjeročni program racionalizacije mora vplivati predvsem na:
- bistveno izboljšanje pogojev graditve in višji nivo družbene organizacije,
 - bistveno izboljšanje nivoja organizacije proizvodnje oziroma hitrejšega razvoja industrializacije.
- Udeleženci se zavezujejo, da bodo na teh osnovah izdelali »Srednjeročni program racionalizacijskih ukrepov« v enem letu po sklenitvi družbenega dogovora.

9. člen

Udeleženci dogovora soglašajo, da bodo zagotovili izvajanje naslednjih skupnih nalog, ki so pomembne za celovito racionalizacijo stanovanjske graditve:

- stalna koordinacija dela pri izvajanju programa racionalizacije,
 - priprava srednjeročnega programa in kratkoročnih programov racionalizacije,
 - program in koordinacijo raziskovalnega dela za realizacijo tega dogovora,
 - organizacija strokovnih posvetov, seminarjev in sprejemanje drugih ukrepov za hitro prenašanje spoznanj in pozitivnih izkušenj,
 - organizacija centralnega informativnega sistema.
- Poleg tega se udeleženci zavezujejo, da bodo stalno usklajevali programe svojega dela.

10. člen

Na osnovi tega dogovora izdelajo in sprejemajo udeleženci kratkoročne in srednjeročne programe racionalizacijskih ukre-

pov, ki so lahko letni ali dvoletni in vsebujejo:

- konkretne racionalizacijske ukrepe za stanovanjsko gradnjo,
- raziskovalne in ostale naloge, ki so usmerjene v pripravo naslednjega kratkoročnega in srednjeročnega programa racionalizacijskih ukrepov,
- operativno izvajanje nalog, ki so nujne za realizacijo stalnega procesa racionalizacije.

11. člen

Udeleženci se zavezujejo, da bodo v smislu 8., 9. in 10. člena tega družbenega dogovora pravočasno sprejemali srednjeročne in kratkoročne programe ter tako zagotavljali stalnost procesa racionalizacije stanovanjske graditve v SR Sloveniji.

12. člen

Udeleženci tega dogovora se zavezujejo, da bodo skupaj z drugimi zainteresiranimi organizacijami oziroma skupnostmi zagotavljali sredstva za realizacijo tekočih kratkoročnih in srednjeročnih programov s posebnimi sporazumi.

V realizacijo tekočih programov pa se vključujejo tudi:

- predštudije, ki jih je potrebno izdelati v zvezi s pripravo programske projektivnih osnov, zazidalnih načrtov, investicijskih programov ipd.,
- pripravo prototipov, poligonov in vzorčnih projektov,
- organiziranje in delovanje skupnih strokovnih služb,
- strokovno presojo - vrednotenje tehnične dokumentacije ipd. V okviru tega dogovora pa bodo udeleženci izoblikovali kriterije in merila za ekonomsko spodbujanje racionalizacije rešitev in ukrepov.

13. člen

Zveza stanovanjskih skupnosti se zavezuje:

- sodelovati pri izdelavi osnov plana samoupravnih stanovanjskih skupnosti v SR Sloveniji za področje stanovanjskega gospodarstva in koordinirati delo pri njegovi realizaciji,
- organizirati akcijo za sklenitev samoupravnih sporazumov o gradnji,
- sodelovati pri izpolnjevanju financiranja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva.

14. člen

Gospodarska zbornica Slovenije se zavezuje:

- sodelovati pri izdelavi osnov srednjeročnega plana industrializacije stanovanjske gradnje in organizirati usklajevanje razvoja na tem področju,
- aktivno sodelovati pri ustanavljanju plansko-razvojne skupnosti za gradbeništvo in spodbujati razvoj industrializacije,
- sodelovati pri izdelavi in realizaciji raziskovalno-razvojnih programov s področja raditelstva in stanovanjsko-komunalnega gospodarstva,
- spodbujati razvoj dohodkovnih odnosov med dejavniki v visoki gradnji,
- strokovno sodelovati pri izpolnjevanju sistema financiranja stanovanjskega gospodarstva,
- spodbujati razvoj dohodkovnih odnosov med dejavniki v visoki gradnji,
- strokovno sodelovati pri izpolnjevanju sistema financiranja stanovanjskega gospodarstva,
- predlagati pristojnim organom nujne sistemske spremembe na področju regulativne in tehničnih predpisov,
- zagotavljati industrializacijo na področju stanovanjske graditve s tem, da bo spodbujala izdelavo novih in dopolnjevanje obstoječih tehničnih normativov, pravilnikov in standardov.

15. člen

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije se zavezuje:

- spodbujati aktivnost organov sindikatov na vseh ravneh za uveljavitev samoupravnih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu
- uveljavljati dejavnost republiških odborov sindikatov posameznih dejavnosti za uresničevanje dohodkovnih odnosov med

organizacijami združenega dela, ki posredno ali neposredno sodelujejo v procesu priprave in graditve stanovanj,

- sodelovati pri predlaganju sistemskih rešitev na področju stanovanjskega gospodarstva,
- spodbujati člani sindikata znotraj organizacije združenega dela za izvajanje racionalizacije tam, kjer delavci živijo in delajo,
- sodelovati pri uveljavljanju planiranja v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih,
- sodelovati pri usmerjanju raziskovalno razvojnega dela na področju stanovanjskega gospodarstva.

16. člen

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije se zavezuje:

- pripraviti zakonske predpise v zvezi z racionalizacijo stanovanjske graditve (financiranje stanovanjske graditve, urbaniški standardi, komunalni standardi, upravni posopek, poenostavitev postopkov za pridobitev investicijsko-tehnične dokumentacije),
- sprejeti tehnično regulativo, za katero je pristojen,
- z ekonomskimi ukrepi pospeševati razvoj industrializacije stanovanjske graditve,
- sodelovati pri izdelavi programa razvojno-raziskovalnega dela.

17. člen

Raziskovalna skupnost Slovenije se zavezuje:

- da bo pri izdelavi svojih srednjeročnih in kratkoročnih programov upoštevala prioritete raziskovalne naloge, ki bodo opredeljene s srednjeročnim programom upoštevala prioritete raziskovalne naloge, ki bodo opredeljene s srednjeročnim programom racionalizacij,
- da bo pri razpisih posvetila posebno skrb projektom, ki neposredno prispevajo k racionalizaciji stanovanjske graditve,
- da bo podpirala razvoj dejavnosti, ki na osnovi raziskovalnih programov neposredno prispevajo k racionalizaciji stanovanjske graditve.

18. člen

Zveza komunalnih skupnosti Slovenije se obvezuje:

- da bo sodelovala pri izdelavi osnov plana komunalnih skupnosti v SR Sloveniji za področje komunalnega gospodarstva ter koordinirala delo pri njegovi realizaciji,
- sodelovati pri izpolnjevanju sistema financiranja komunalnega opremljanja zemljišč,
- sodelovati pri programiranju in koordinaciji raziskovalno-razvojnega dela na področju komunalnega gospodarstva,
- spodbujati in usmerjati izvajanje družbenega dogovora v samoupravnih komunalnih skupnostih in komunalnih organizacijah.

19. člen

Združenje TOZD gradbeništva in IGM bo usmerjala delo svojih članov, da bodo:

- tekoče izpolnjevali svoje srednjeročne razvojne plane v skladu z usmeritvijo razvoja industrializacije ter izdelali svoje etapne programe racionalizacijskih ukrepov,
- aktivno sodelovati pri izdelavi srednjeročnega plana industrializacije visoke gradnje,
- aktivno sodelovali pri izpolnitvi srednjeročnih planov stanovanjsko-komunalne graditve v občinah,
- faktivno vključeni v proces družbenega dogovarjanja o racionalizaciji na nivoju občine.

20. člen

Temeljne banke se zavezujejo:

- da bodo pri bančni politiki financiranja stanovanjsko-komunalne graditve upoštevale dogovorjene družbene kriterije in realizacijo etapnih programov,
- da bodo pri politiki kreditiranja investicij na področju visoke gradnje dale prednost programom, ki so ključnega pomena za razvoj industrializacije,

– da bodo neposredno oziroma prek svojih članov izvajale vse naloge po dogovorjenih srednjeročnih, kratkoročnih in akcijskih programih.

21. člen

Skupščine občin se zavezujejo:

- da bodo s srednjeročnimi in dolgoročnimi družbenimi plani občine zagotovile kontinuitetno stanovanjske graditve kot pogoj za racionalizacijo,
- da bodo v skladu z določili 8. člena pravočasno organizirale izdelavo srednjeročnega programa racionalizacijskih ukrepov,
- da bodo v dokumente, ki jih bodo sprejemale, vgrajeni s tem dogovorom sprejeti oziroma dogovorjeni racionalizacijski ukrepi,
- da bodo dale dejavnikom iniciativo za sprejem kratkoročnih programov racionalizacij stanovanjske izgradnje,
- da bodo pospeševale razvoj industrializacije stanovanjske graditve.

22. člen

Udeleženci družbenega dogovora se bodo prizadevali, da bodo dejavniki v občinah organizirali in izpeljali postopek za sprejem kratkoročnega programa racionalizacij v 4 mesecih po uveljavitvi tega dogovora in začeli uresničevati program racionalizacij pri gradnji naselij ter skrbeti za kontinuirano pripravo naslednjih programov.

Nosilec organizacije in izpeljave postopka za sprejem programa racionalizacij je stanovanjska skupnost občine.

23. člen

Izvajanje družbenega dogovora in splošno problematiko racionalizacije spremlja odbor udeležencev, ki ima sedež pri Gospodarski zbornici Slovenije. Udeleženci:

- Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, Raziskovalna skupnost Slovenije, Zveza komunalnih skupnosti Slovenije, Združenje TOZD gradbeništva in IGM imenujejo v odbor vsak po enega člana in enega namestnika;
- vse temeljne banke imenujejo v odbor skupaj enega člana in enega namestnika;
- vse skupščine občin SR Slovenije imenujejo v odbor skupaj enega člana in enega namestnika.

24. člen

Naloge odbora udeležencev so predvsem:

- da zagotovi izdelavo, spremljanje in izvajanje kratkoročnega in srednjeročnega programa racionalizacijskih ukrepov,
- da tekoče obvešča, opozarja udeležence in odgovarja udeležencem za izvajanje sprejetih programov racionalizacijskih ukrepov,
- da v imenu udeležencev daje iniciative za izvajanje posameznih nalog,
- da skrbi za pripravo strokovnih osnov za realizacijo racionalizacijskih ukrepov (raziskave, razvoj, prototipi, vzorčna gradbišča). Odbor udeležencev skrbi za izvajanje dogovorjenih skupnih nalog ter zagotavlja koordinacijo dela.

Odbor lahko po potrebi imenuje stalne ali občasne strokovne komisije za obravnavo posameznih vprašanj v zvezi z realizacijo dogovora.

Za realizacijo skupnih nalog in delovanja odbora bodo udeleženci zagotavljali sredstva na osnovi predloženega finančnega načrta, temelječega na letnem programu dela, ki ga sprejema odbor udeležencev.

25. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora soglašajo, da lahko k njemu pristopijo tudi druge organizacije, zveze in skupnosti, ki so zainteresirani za racionalizacijo stanovanjske graditve.

26. člen

Udeležence tega družbenega dogovora je družbenopolitično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz tega dogovora.

27. člen

Spremembe in dopolnitve tega družbenega dogovora se sprejemajo na enak način kot sam dogovor.

28. člen

Ta družbeni dogovor začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Obrazložitev

Pomen, ki ga ima stanovanjska graditev in stanovanje za življenjske pogoje in počivo gospodarjenja delavcev in občanov, kakor tudi za zagotovitev čim učinkovitejšega družbenega vpliva na obseg, kakovost in stroške gradnje stanovanj in naselij, zahteva kvalitativno nadaljevanje opredelitev, ki so že verifcirane v Družbenem dogovoru o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 8/78). Družbeni dogovor o racionalizaciji stanovanjske graditve daje racionalizaciji v stanovanjski graditvi kot osnovnemu pogoju za relativno zmanjšanje in stabilizacijo stroškov gradnje, kakor tudi uporabe, potreben družbeni pomen.

Zavedajoč se pomena racionalizacije v stanovanjski graditvi se udeleženci v mejah svojih pristojnosti zavezujejo s prevzemom in izvajanjem nalog na tem področju pomagati pri ustvarjanju pogojev za kompleksno racionalizacijo v stanovanjski graditvi.

Ustvarjanje pogojev za kompleksno racionalizacijo zahteva od udeležencev in ostalih dejavnikov ustrezno medsebojno dogovarjanje, ki terja:

- široko, sistematično sodelovanje vseh dejavnikov na področju stanovanjske graditve,
- intenzivno, koordinirano ter na probleme racionalizacije usmerjeno raziskovalno delo,
- kontinuirano delo strokovnih služb, ki zagotavljajo operativno izvajanje nalog ter zagotavljajo hiter in sistematičen proces izkušanj,
- dosledno uveljavljanje dohodkovnih odnosov na osnovah skupnega prihodka,
- dosledno izvajanje dogovorjenih programov racionalizacijskih ukrepov v praksi.

Družbeni dogovor o racionalizaciji stanovanjske izgradnje na nivoju federacije, objavljen v Uradnem listu SFRJ, št. 52/77, je že neposredno opredelil poglobitvene racionalizacijske ukrepe za posamezne skupine dejavnikov. Zaradi tega je težišče osnutka družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske graditve v SR Sloveniji v določitvi:

- načel in nalog za izvajanje racionalizacije v stanovanjski graditvi,
- načel ekonomskih odnosov med dejavniki,
- sistema in organizacije dogovarjanja o racionalizaciji,
- neposrednih obveznostih udeležencev.

V členih 12. do 21. družbenega dogovora so opredeljene obveznosti udeležencev, skozi katere se zagotavlja učinkovitost izvajanja racionalizacijskih ukrepov s področja planiranja, priprave, intenziviranja ter industrializacij stanovanjske graditve.

Glede same organizacije stalnega procesa racionalizacije predvideva družbeni dogovor predvsem:

- izdelavo srednjeročnih programov racionalizacijskih ukrepov, katerih cilj je opredelitev načrtnega srednjeročnega pristopa k izvajanju nalog, ki omogoči pravočasno pripravo in izvajanje racionalizacijskih ukrepov,
- ustanovitev odbora udeležencev družbenega dogovora o racionalizaciji, ki bo zagotovil izdelavo, spremljanje in izvajanje kratkoročnih in srednjeročnih programov racionalizacijskih ukrepov, kakor tudi da daje iniciative za izvajanje in pripravo strokovnih osnov za organiziranje dela – tekoče sprejemanje in izvajanje kratkoročnih programov racionalizacij v okviru občine, posameznega naselja oziroma stanovanjske gradnje.

Značilnost tega družbenega dogovora je v tem, da predvideva razširjen krog podpisnikov, za razliko od sprejetega družbe-

nega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi v SRS v prepričanju, da je potrebno vključiti vse tiste dejavnike, ki lahko učinkovito prispevajo k racionalizaciji stanovanjske graditve.

Ker se predlagatelj dogovora o racionalizaciji zavedajo odvisnosti realizacije ciljev od konkretizacije in takojšnjega izvajanja nalog, je v prilogi podan tudi »Kratkoročni program realizacije racionalizacijskih ukrepov za obdobje 1978 do 1980 na področju stanovanjske graditve.«

Kratkoročni program racionalizacijskih ukrepov vsebuje tudi naloge, ki so že zajete v dosedaj sprejetih družbenih dokumentih in zakonskih določilih.

Ker te naloge predvsem v fazi planiranja predstavljajo trdno osnovo za uspešno uveljavljanje in izvajanje racionalizacije stanovanjske gradnje, so tudi s tem programom nakazane.

V smeri operativnega izvajanja nalog kakor tudi zagotavljanja kontinuirane priprave strokovnih osnov pa se bodo naloge usmerjale na strokovne službe udeležencev oziroma raziskovalne organizacije, ki so se uveljavile na področju racionalizacije stanovanjske graditve.

Sistemi dogovorov o racionalizaciji, oblikovanju cen ter o družbenem planiranju predstavljajo kvalitetne instrumente, ki zagotavljajo pozitivnejše rezultate na področju stanovanjske graditve. Vlaganje v intenziviranje stalnega procesa racionalizacije ne pomenijo zviševanje stroškov, temveč izredno rentabilne kratkoročne naložbe ter stabilizacijo cen stanovanj.

Odbor podpisnikov družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi v SRS

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Šiška je predlog dogovora obravnaval na svoji 52. seji in ga skladno s sprejetim sklepom predlaga skupščini v razpravo in sprejem.

KRA TKOROČNI PROGRAM REALIZACIJE RACIONALIZACIJSKIH UKREPOV ZA OBDOBJE 1978–1980 NA PODROČJU STANOVANJSKE GRADITVE

I. Realizacija sistema planiranja kot pogoj za izvajanje racionalizacije

1. Spremljanje in zagotavljanje izvajanja srednjeročnega programa stanovanjske graditve po izdelanih in usklajenih letnih planih.

2. Koordiniranje in strokovno spremljanje izvajanja planov stanovanjske graditve ter proizvodne usklajenosti posameznih sektorjev v gospodarstvu s potrebami v stanovanjski gradnji.

3. Izdelava osnov in sprejem dolgoročnega programa razvoja stanovanjske graditve v SR Sloveniji.

4. Priprava in sprejem plana stanovanjske graditve za naslednje srednjeročno obdobje.

5. Sporazumevanje s proizvajalci stanovanj za dolgoročno usmerjeno stanovanjsko graditev.

II. Zagotovitev stavbnih zemljišč ter urbanistično in komunalno urejanje

1. Dolgoročna zagotovitev stavbnih zemljišč, priprava lokacij za gradnjo in izdelava urbanistične dokumentacije na podlagi srednjeročnega plana stanovanjske graditve.

2. Izvajanje kompleksnega vrednotenja zazidalnih načrtov na osnovah novo izoblikovanega urbanističnega standarda in metode vrednotenja.

3. Terminalska usklajenost projektiranja in izvajanja komunalnih naprav.

4. Izdelava programske projektivnih osnov in investicijskih programov naselij.

III. Racionalizacija projektiranja stanovanjskih objektov

1. Uskladitev osnov standarda stanovanj v SRS.

2. Izdelava in sprejem tehničnih navodil za projektiranje in gradnjo.

3. Tekoče izvajanje kompleksnega vrednotenja projektne dokumentacije v fazi zasnove in glavnega projekta.

4. Izbor začasnih vzorčnih projektov s preverjanjem v gradnji ter priprava osnov za razpis natečaja za vzorčne projekte.

IV. Industrializacija in tehnološki razvoj

1. Uveljavitev tipizacije, ki ima trajno nalogo izbora elementov in rešitev v okvirih graditeljstva na bazi ustreznih metod (analize vrednosti).

2. Ustanovitev plansko – razvojne skupnosti za industrializacijo graditve s ciljem zagotavljanja srednjeročnega razvoja visoke gradnje v SR Sloveniji, poenotenja in kompletiranja obstoječih tehnoloških sistemov ter razvoja v smeri industrializacije v vseh fazah gradnje, zlasti pa zaključnih in instalacijskih del.

3. Pospeševanje vertikalnih in horizontalnih povezav v smeri obvladovanja kompletnega proizvoda ter dohodkovnih odnosov na bazi skupnega prihodka.

4. Uvajanje industrializacije individualne gradnje.

V. Sistem financiranja

1. Uveljavitev sistema financiranja, ki bo zagotavljal usmerjeno stanovanjsko gradnjo in industrializacijo.

2. Uveljavitev sistema financiranja komunalnega urejanja zemljišč in spremljajočih objektov.

3. Izboljšanje pogojev kreditiranja graditeljev, ki gredo v skladu s sprejetimi tehničnimi navodili za projektiranje in gradnjo stanovanj v SR Sloveniji.

VI. Regulativa

1. Pregled in posodobitev pravilnikov, standardov in razvoj funkcionalnih standardov.

2. Priprava enotnih osnov za sistem usklajevanja merskih enot kot potrebe industrijskega razvoja.

3. Izdelava strokovnih osnov in ukrepov za uvedbo ekonomske toplotne zaščite stanovanjskih zgradb in racionalne porabe energije.

4. Opredelitev dobe trajanja elementov in rešitev v stanovanjski graditvi in sprejem ustreznih predpisov.

VII. Informatika

1. Zagotovitev zbiranja in posredovanja informacij za vse udeležence z organiziranjem centralnega informativnega sistema.

VIII. Realizacija dogovarjanja o racionalizaciji

1. Tekoče izvajanje sprejetih kratkoročnih in akcijskih programov.

2. Priprava programov racionalizacijskih ukrepov za vsako stanovanjsko gradnjo.

3. Priprava in verifikacija strokovnih osnov za zagotovitev stalnega procesa racionalizacije.

4. Priprava in izvajanje prioritarnih raziskovalnih nalog za uveljavitev racionalizacije stanovanjske gradnje.

5. Organiziranje delovnih seminarjev za uporabo strokovnih osnov v praksi.

Izhaja od leta 1964 namesto Občinskih razgledov, ki jih je leta 1961 začel izdajati občinski odbor SZDL Ljubljana-Šiška — Naslov: »Javna tribuna«, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, soba 405 — Tisk AERO, kemična, grafična in papirna industrija, Celje — Po mnenju sekretariata za informacije Izvršnega sveta SRS št. 421/1/72 z dne 7. II. 1974 je Javna tribuna oproščena prometnega davka.